

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Psychologie
voltijd/deeltijd

HBO Drechtsteden

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Psychologie
voltijd/deeltijd

HBO Drechtsteden

CROHO nr. 34507

Hobéon Certificering

Datum

6 april 2020

Auditpanel

Dhr. W.L.M. Blomen

Dhr. Dr. B. Steunenberg

Mevr. E. Florin

Dhr. J. Houdijk

Secretaris

Mevr. A.M.G. Looijensteen BA

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	33
6.	AANBEVELINGEN	35
BIJLAGE I	Scoretabel	37
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	39
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	43
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	45

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Da Vinci HBO Drechtsteden
status instelling	Rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Toegepaste Psychologie
registratienummer croho	34507
domein/sector croho	Mens, Gedrag en Zorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Dordrecht
varianten	Voltijd, Deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	23 januari 2020

2. SAMENVATTING

HBO Drechtsteden is een van de twaalf hogescholen in Nederland die de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie (hierna ook wel aan te duiden als TP) aanbiedt. De opleiding van HBO Drechtsteden kent een voltijdse en een deeltijdse variant en wordt aangeboden in Dordrecht. HBO Drechtsteden is een particulier kennisinstituut en bestaat sinds december 2013. De opleiding heeft als doel studenten op te leiden tot breed inzetbare toegepast psychologen. Een afgestudeerde TP'er is een specialist die veelvuldig wordt ingeschakeld bij vragen die te maken hebben met beoordeling, onderzoek en beïnvloeding van gedrag. Hij kan als zelfstandige werkzaam zijn, maar hij kan ook in een multiprofessionele setting werken. Bij HBO Drechtsteden is POH-GGZ (praktijkondersteuner geestelijke gezondheidszorg) integraal onderdeel van de opleiding en kan de student kiezen voor deze aantekening.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: voldoet

De beoogde leerresultaten van de bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden zijn volgens het panel passend voor een hbo-bacheloropleiding. Ze zijn gebaseerd op het landelijk vastgestelde en breed gevalideerde Landelijke Profiel Toegepaste Psychologie. De opleiding richt zich hierbij op drie werkvelden die zij tevens tot minoren heeft benoemd: (1) zorg en welzijn, (2) arbeid en organisatie, (3) onderwijs en ontwikkeling.

In lijn met de geest van HBO Drechtsteden profileert de opleiding TP zich op kleinschalig, persoonsgericht onderwijs met als kernwaarde 'persoonlijk onderwijs op maat'. Ondanks de groei die de opleiding doormaakt waakt zij voor haar kernwaarde, merkt het panel. De opleiding heeft aandacht voor de rol van onderzoek in het werk van een Toegepast Psycholoog en heeft hier een aantal passende deelcompetenties voor geformuleerd. Er is aandacht voor internationalisering, alhoewel dit wat het panel betreft nog verder ontwikkeld en geïmplementeerd kan worden.

Onderwerp 2. Programma

Standaard 2 (oriëntatie): voldoet

De opleiding biedt een programma aan met een stevige praktijkcomponent. De studenten komen gedurende de opleiding regelmatig en op diverse manieren in contact met de beroepspraktijk. De beroepenveldcommissie speelt een duidelijke rol in het up-to-date houden van het curriculum.

Praktijkgericht onderzoek vormt een integraal onderdeel van het programma. De opleiding koppelt onderzoek op adequate wijze aan de beroepstaken en -producten van een Toegepast Psycholoog. De opleiding heeft niet direct toegang tot wetenschappelijke bronnen of tests, maar de studenten worden wel goed getraind in het toepassen ervan (door tests die docenten vanuit hun praktijk inbrengen en tests die de studenten op hun stage krijgen toegereikt) en voelen voldoende ruimte dit te oefenen in de praktijk.

Standaard 3 (inhoud): voldoet

De inhoud van het programma is dekkend voor de realisatie van de beoogde leerresultaten. Het curriculum is gebaseerd op een onderwijskundige visie die de beroepsbekwaamheid centraal stelt en het curriculum uitwerkt in een leerlijnenmodel, gebaseerd op de verschillende aspecten van de beroepsvorming van studenten.

De verschillende leerlijnen vertonen een grote mate van samenhang. De theorievakken en trainingen dragen zichtbaar bij aan het realiseren van het beroepsproduct.

Tevens is sprake van toenemende complexiteit, en wordt een steeds groter beroep gedaan op het zelfstandig en verantwoordelijk handelen in de projectopdrachten over de jaren heen.

Standaard 4 (vormgeving): voldoet

De geformuleerde visie op leren is terug te zien in het onderwijs. De toegepaste werkvormen en didactiek sluiten aan op de onderwijsvisie van de hogeschool én de wijze waarop de leerresultaten zijn beschreven. Het programma wordt gekenmerkt door activerende werkvormen (beroepsauthenticke opdrachten, bedrijfsbezoeken, excursies, kennisclips, peerfeedback, casuïstiek en onlinetools). De vormgeving van het programma zorgt ervoor dat studenten de beoogde leerresultaten kunnen behalen en is passend voor een hbo-bacheloropleiding.

Standaard 5 (aansluiting): voldoet

De instroomeisen die de opleiding stelt aan haar toekomstige studenten zijn wat het panel betreft realistisch en sluiten aan bij de beoogde leerresultaten. De opleiding besteedt voldoende aandacht aan de 'matching' van geïnteresseerde studenten. Zij besteedt in het eerste jaar extra aandacht aan Nederlandse taalvaardigheid, zoals spellen en formuleren. Ook heeft de opleiding nauwe contacten met het MBO. Met deze inspanningen zorgt de opleiding ervoor dat het programma aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Onderwerp 3. Personeel

Standaard 6: voldoet

Het docententeam biedt voldoende dekking van de kwalificaties en deskundigheden die nodig zijn om het programma te verzorgen. De didactische kwaliteiten van de docenten zijn op orde. Het team beschikt over ruime praktijkervaring en een uitgebreid netwerk van partners en opdrachtgevers. Een aanzienlijk aantal docenten staat met één been in het werkveld en het effect hiervan is tastbaar in het onderwijs. De docenten voelen zich verbonden met de opleiding en halen, ondanks de aanzienlijke werkdruk, veel voldoening uit hun werk. Professionalisering gebeurt stelselmatig, zowel op individueel- als op groepsniveau.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Standaard 7 (huisvesting): voldoet

De huisvesting en de beschikbare faciliteiten (apparatuur, wifi, kantine- en parkeer/ov voorzieningen) voldoen aan de basiskwaliteit en stellen studenten in staat de beoogde leerresultaten te realiseren. Er zijn voldoende werkplekken voor zowel groepswork als voor individueel leren. Door de groei van de opleiding maakt zij nu gebruik van verschillende locaties. Studenten zijn tevreden over de voorzieningen.

Standaard 8 (studiebegeleiding en informatievoorziening): voldoet

De studieloopbaanbegeleiding is bij de opleiding TP behoorlijk intensief binnen de Persoonlijk professionele leerlijn (PPO) belegd. Studenten krijgen een PPO-coach, coachingslessen en een leercoach. Naar mate de opleiding vordert gaat de begeleiding over in coaching en komt de verantwoordelijkheid, zoals dat hoort, meer bij de student zelf te liggen. De monitoring van studenten blijft echter onder de aandacht van de opleiding mede door het Bindend Studie Advies. De informatievoorziening is op orde. Studenten beschikken tijdig over de benodigde informatie.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: voldoet

Het panel is te spreken over het kwaliteitszorgsysteem dat de opleiding hanteert. Er is sprake van een kwaliteitszorgcyclus die stelselmatig wordt doorlopen en waarin alle relevante stakeholders worden betrokken. Met name de studenten kunnen via diverse evaluatiemechanismen (schriftelijke en mondelinge evaluaties, opleidingscommissie, NSE) input leveren aan de opleiding. De kortcyclische werkwijze zorgt ervoor dat aangedragen verbeterpunten snel worden gerealiseerd, deze dient echter beter aantoonbaar gemaakt te worden om de PDCA zichtbaar rond te maken. De opleiding heeft hiertoe al acties ingezet.

Onderwerp 6. Toetsing

Standaard 10: voldoet

De leerdoelen staan beschreven in de toetsmatrijzen. Het auditpanel heeft vastgesteld dat het toetsprogramma aansluit bij de geformuleerde leerdoelen. De opleiding heeft diverse waarborgen ingebouwd die ervoor zorgen dat er op valide, betrouwbare en transparante wijze wordt getoetst. Het panel heeft een selectie toetsen ingezien en vond deze van voldoende niveau. De examencommissie vervult op adequate wijze haar taken en neemt haar verantwoordelijkheden.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: voldoet

Op basis van de bestudeerde afstudeerwerken en de gevoerde gesprekken tijdens de audit, is het panel van oordeel dat de afgestudeerden van de opleiding TP de beoogde leerresultaten behalen en klaar zijn om in de praktijk aan de slag te gaan. De toegepaste beoordelingscriteria en –formulieren zijn adequaat en laten zien dat de studenten de beoogde leerresultaten hebben behaald. De diversiteit in onderzoekdesign of methode verdient nog wat extra aandacht. Het panel is benieuwd naar de doorvertaling richting het nieuwe afstuderen. Het werkveld is tevreden over de kwaliteiten van de studenten en waardeert hen met name om hun daadkrachtige houding.

Algemene conclusie:

Het panel trof een opleiding 'die aan zichzelf werkt'. Het team heeft de afgelopen periode met elkaar en met het werkveld, nagedacht over de richting die het op wil. De uitwerking hiervan wordt momenteel uitgerold en biedt een mooi perspectief naar de toekomst. Het docententeam werkt hard en met enthousiasme aan het geven en ontwikkelen van onderwijs. Het panel moedigt het team aan hier gestaag mee verder te gaan. Het toetsprogramma is adequaat en de eindwerken getuigen van bachelorniveau.

Gegeven het feit dat het panel de standaarden 1 tot en met 11 als 'voldoet' kwalificeert, komt het panel op basis van de beslisregels voor de Uitgebreide Opleidingsbeoordeling van de NVAO voor de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden als geheel tot het eindoordeel 'positief'.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 6 april 2020.

3. INLEIDING

De bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden maakt geen deel uit van een visitatiegroep. Haar aanvraag om als unieke opleiding in het visitatierooster te worden opgenomen is door de NVAO goedgekeurd. HBO Drechtsteden zoekt aansluiting bij het Landelijk Overleg Toegepaste Psychologie.

Context en positie

HBO Drechtsteden is een particulier kennisinstituut op de terreinen van Mens, Gedrag & Zorg, Techniek & ICT en Management en Ondernemerschap. Binnen het domein Mens, Gedrag & Zorg biedt HBO Drechtsteden naast TP ook drie post bacheloropleidingen welke voor diverse beroepen accreditatiepunten opleveren en een tweejarige Associate Degree opleiding Ervaringsdeskundige, advies en beleid. HBO Drechtsteden is bezig ook voor deze Associate Degree opleiding een accreditatie van de NVAO te verkrijgen. De opleiding TP van HBO Drechtsteden wordt in een deeltijd- en een voltijdse variant aangeboden en heeft in totaal 506 studenten. Dit rapport gaat over beide varianten. Waar zij uiteenlopen is dit vermeld.

Verbeteracties na de vorige accreditatie

Op basis van de accreditatie in 2014 en na het herstelplan in september 2016 is de opleiding TP geaccrediteerd tot en met 28 mei 2021. De opleidingsbeoordeling na de herstelperiode formuleerde een aantal aanbevelingen ter verbetering van de opleiding, waarop zij de volgende verbeteringen heeft ingezet:

Aanbeveling	Ingezette verbetering
Docententeam versterken met twee GZ-psychologen en onderzoeksbekwame docenten op masterniveau	Het docententeam is versterkt met acht onderzoeksbekwame docenten met een masteropleiding. Op dit moment wordt er expliciet in de werving gezocht naar GZ-psychologen, maar het blijft moeilijk om deze professionals in vaste dienst aan te nemen of structureel als zzp-er aan de opleiding te verbinden.
Versterken onderzoeksexpertise van het docententeam ihk vd afstudeerbegeleiding en het niveau van de afstudeeropdracht	De groep docenten die verantwoordelijk is voor de afstudeerbegeleiding en de beoordeling van het praktijkgerichte onderzoek heeft met bovenstaande aanvulling voldoende wetenschappelijke bagage en onderzoeksexpertise.
Integreren onderzoeksvaardigheden in uitstroomvarianten (minoren)	De opleiding heeft ervoor gekozen om de onderzoeksvaardigheden in de propedeuse en de hoofdfase te integreren binnen de conceptuele leerlijn. Omdat het afstudeeronderzoek gelijktijdig start met de minoren is gekozen voor een focus op de vaardigheden adviseren en gedragsinterventies in de drie minoren.
Onderwerp afstuderen laten aansluiten bij minor	De onderwerpkeuze voor het afstudeeronderzoek is niet verplicht gekoppeld aan de gekozen minor. Het minorprogramma is een verdieping in het onderwijsprogramma en de opleiding wil studenten de kans bieden om niet alleen vanuit de minor, maar ook vanuit de stages

	of interesses een afstudeeropdracht te zoeken
Kwaliteit afstuderen laten toetsen door onafhankelijke en externe deskundige	De kwaliteit van de eindopdrachten is door twee externe en onafhankelijke deskundigen in 2018-2019 beoordeeld. De opleiding heeft na evaluatie hiervan de voorkeur uitgesproken om de peer-reviews voor de eindopdrachten te willen organiseren met andere opleidingen Toegepaste Psychologie.
Beleid internationalisering verder vormgeven en implementeren	Er zijn contacten gelegd met de Brighton University en Cumbria University in Engeland voor curriculumvergelijking, met het Nuffic voor het coördineren en faciliteren van internationaliseringsactiviteiten en er zijn samenwerkingsmogelijkheden onderzocht met het Da Vinci College vanuit de Erasmus+ gelden. Deze initiatieven hebben helaas geen opening geboden voor internationaliseringsactiviteiten. De opleiding heeft onder andere de internationale oriëntatie vormgegeven in het curriculum door het vak Engels aan te bieden en het gebruik van internationale publicaties als eis op te nemen in de onderzoeksleerlijn.
Formaliseren en borgen van kwaliteitszorg	Het beleid kwaliteitszorg is geïmplementeerd binnen de opleiding en de afgelopen jaren is gewerkt conform de vastgestelde kwaliteitscyclus. In de zelfevaluatie van standaard 9 wordt hier een verdere toelichting op gegeven.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

Functie van de toegepast psycholoog

De opleiding benoemt op haar website een afgestudeerde van de opleiding Toegepaste Psychologie (TP) als een specialist die veelvuldig ingeschakeld wordt bij vragen die te maken hebben met beoordeling, onderzoek en beïnvloeding van gedrag. De inhoud van de opleiding is gebaseerd op de wetenschap, maar staat met beide voeten in de praktijk zo stelt de opleiding. HBO Drechtsteden ziet het opleiden met praktijkopdrachten, stages of/op de werkplek als een actuele en effectieve wijze van leren in de context. Binnen de opleiding staat de persoonlijke ontwikkeling en professionele beroepsvorming van de student centraal en deze is zowel afgestemd op het werkveld als op de ambities en behoeften van de student.

De opleiding richt zich hierbij op drie werkvelden die zij tevens tot minoren heeft benoemd: (1) zorg en welzijn, (2) arbeid en organisatie, (3) onderwijs en ontwikkeling.

Volgens het Beroeps- en Opleidingsprofiel (2015) kunnen afgestudeerden bijvoorbeeld aan de slag als adviseur, coach, bemiddelaar, onderzoeksmedewerker, personeelsmedewerker, preventiewerker, medewerker werving en selectie, of trainer. Afgaande op de documenten en de gesprekken stelt het panel vast dat de opleiding een brede en heldere visie heeft op het beroep waartoe zij opleidt.

De opleiding heeft er bewust voor gekozen de minoren niet te koppelen aan het afstuderen, zoals voorgesteld werd door het panel dat het hersteltraject heeft beoordeeld (zie Inleiding). In de beroepspraktijk vervullen afgestudeerden een palet aan generieke functies. Doordat studenten gedurende hun stages kennismaken met de verschillende werkvelden kunnen zij bewuster een keuze maken voor een richting, aldus de opleiding.

Profilering en positionering

De opleiding profileert zich, geheel in de geest van HBO Drechtsteden op kleinschalig, persoonsgericht onderwijs. De kernwaarde van HBO Drechtsteden is dan ook 'persoonlijk onderwijs op maat', waarbij zij zich richt op de beginnend beroepsbeoefenaar, het leven lang leren/groei binnen het bedrijf en het verbeteren van de beroepspraktijk door toegepast onderzoek. Deze profilering komt tot uiting binnen alle geledingen van het onderwijs en kwam terug in de gesprekken die het panel voerde. De laatste jaren merkt de opleiding een groei in het aantal studenten. Ondanks deze groei waakt de opleiding ervoor de kleinschaligheid te behouden zo verzekert zij het panel in de gesprekken.

De opleiding werkt met gastdocenten en met docenten in vaste dienst. Zowel de gastdocenten als de docenten in vaste dienst zijn naast hun werkzaamheden in het onderwijs ook werkzaam

in de praktijk. De opleiding kent een voltijd- en een deeltijdprogramma. Zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding kent eenzelfde studielast en curriculum. Voor de deeltijdopleiding geldt dat er minder contacturen zijn en er wordt een groter beroep gedaan op zelfstudie en samenwerkend leren. Studenten in de deeltijdopleiding hebben een relevante werkplek. De voltijdstudenten volgen naast colleges op de 'hoofdlocatie' ook colleges op het leerpark bij het vlakbij gelegen Da Vinci college. HBO Drechtsteden valt organisatorisch onder de Stichting Regionaal Opleidingscentra Zuid-Holland-Zuid en heeft daarmee nauw samenwerking met het ROC Da Vinci College en ziet hen als de 'grote broer'.

De passage over ontwikkelingen in het vakgebied in de Zelfevaluatie en het gesprek dat het panel met het werkveld had, getuigen ervan dat de opleiding goed op de hoogte is van trends in het werkveld. Deze informatie zou de opleiding als leidraad kunnen gebruiken bij de doorontwikkeling van haar profiel, zo suggereert het panel. Overigens past een dergelijke exercitie goed in de fase waarin de opleiding nu verkeert, met de aanloop die zij neemt naar de invoering van een nieuwe vorm van afstuderen, het herzien van de competentieset en het integreren en wijzigen van modules. De opleiding hecht ook duidelijk waarde aan de inbreng van de Beroepenveldcommissie (BVC) en past haar curriculum hierop aan. Het thema 'Positieve psychologie' is hier een voorbeeld van. Het panel beveelt de opleiding aan deze trend nog verder te integreren in de opleiding.

Beoogde leerresultaten

De opleiding Toegepaste Psychologie is praktijkgericht. De opleiding hanteert zowel de tien generieke hbo-competenties als de vier specifieke beroepscompetenties vanuit het landelijk opleidingsprofiel. Om voor de competenties het gewenste eindniveau vast te stellen en dit op een gefaseerde wijze in het curriculum te borgen worden drie opeenvolgende niveaus onderscheiden. Deze competentieniveaus zijn uitwerkt op basis van drie aspecten: complexiteit van de taak, complexiteit van de context en de mate van zelfstandigheid.

De opleiding Toegepaste Psychologie heeft voor de 14 competenties (zie tabel 1) het eindniveau bepaald in de dekkingsmatrix¹ waarin de modules, de beoogde leerdoelen en het eindniveau van de competenties zijn aangegeven. Voor de vier beroepscompetenties: beoordelen van gedrag, beïnvloeden van gedrag, praktijkgericht onderzoek en professioneel werken is de eindkwalificatie op competentieniveau III vastgesteld. Voor de tien generieke hbo-competenties is, op basis van de indicatoren, het eindniveau gebaseerd op een van de drie competentieniveaus.

Tabel 1. 14 competenties van HBO Drechtsteden

Generieke HBO competenties			
Aanvullende beroepscompetenties			
COMPETENTIES	NIVEAU	COMPETENTIES	NIVEAU
Brede professionalisering	III	Probleemgericht werken	III
Multidisciplinaire integratie	III	Methodisch en reflectief denken en handelen	II
(Wetenschappelijke) toepassing	III	Sociaal-communicatieve bekwaamheid	III
Transfer en brede inzetbaarheid	III	Basiskwalificering voor managementfuncties	II
Creativiteit en complexiteit in handelen	III	Besef van maatschappelijk verantwoordelijkheid	III
Beoordelen van gedrag	III	Praktijkgericht onderzoeken	III
Beïnvloeden van gedrag	III	Professioneel werken	III

¹ Zie bijlage 2 van de ZE: Competenties en indicatoren Toegepaste Psychologie

Omdat de opleiding haar beoogde leerresultaten laat aansluiten op het Landelijk Opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie, zijn deze inhoudelijk gezien representatief voor het hbo-beroep waartoe de opleiding opleidt. Doordat het landelijke profiel geregeld geactualiseerd wordt en op internationale standaarden gebaseerd is, borgt de opleiding dat haar eigen leerresultaten dit ook zijn. Kortom, de opleiding actualiseert haar opleidingsprofiel regelmatig en zij is 'goed aangesloten is bij landelijke ontwikkelingen', zo constateert het panel.

De opleiding draagt er zorg voor dat zij aangesloten blijft bij het werkveld. Dit doet zij onder meer via de beroepenveldcommissie. Deze commissie bestaat uit acht werkveldvertegenwoordigers voor de opleiding TP. Met elkaar dekken de leden van de commissie de verschillende werkvelden van de TP af, alhoewel het panel vond dat het onderwerp Arbeid en Organisatie (A&O) meer vertegenwoordiging zou moeten krijgen. Tijdens de auditdag sprak het panel twee commissieleden. Omdat zij hier niet een volledig beeld door kreeg heeft het panel na de auditdag nog gesproken met drie andere commissieleden. Met deze aanvulling kreeg het panel een positieve indruk van de commissieleden: niet alleen hadden zij een scherp beeld van de ontwikkelingen in het veld (bijv. nadruk op preventief werken in de GGZ, toename aandacht voor vroegtijdig signaleren onder leraren in het onderwijs), daarnaast pakken zij op stevige wijze een inhoudelijk adviserende en leidende rol richting HBO Drechtsteden. Zo gaf de commissie stevige feedback op de minoren in het voorjaar van 2019.

Naast de samenwerking met de BVC heeft de opleiding TP van HBO Drechtsteden regionale samenwerkingsverbanden met het Albert Schweitzer ziekenhuis, het Julius centrum van UMC Utrecht voor incidenteel onderzoek en de gemeenten. De opleiding zoekt actief samenwerking met Hogeschool Ede en Hogeschool InHolland, waarmee zij het pand delen. Dit jaar hebben zij een gezamenlijk introductieweek georganiseerd. Ook zou de opleiding TP graag deelnemen aan het Landelijk Overleg. Er is contact geweest, maar de uitspraak over het al dan niet mogen deelnemen moet ten tijde van de audit nog worden genomen.

Onderzoek en internationalisering

Het onderwerp onderzoek is expliciet onderdeel van de beoogde leerresultaten van de opleiding, zo maakt het panel op uit tabel 1. De competentiekaart praktijkgericht onderzoek omschrijft dat de student op basis van een praktijkprobleem of vraagstuk, op systematische en methodologisch verantwoorde wijze kwalitatief en/of kwantitatief onderzoek verricht. Van het docententeam is één docent betrokken bij praktijkonderzoek naar *depressie interventie* in de tweede lijn. Onderzoeksresultaten worden gedeeld met de opleiding en komen waar mogelijk terug in het onderwijs.

De beoogde leerresultaten refereren niet expliciet aan de internationale dimensie van het vak. Ondanks pogingen van de opleiding om internationale contacten passend bij haar visie te versterken, is dit tot op heden niet gelukt. Desondanks ziet het panel wel de ambities die de opleiding heeft op internationaal vlak en raadt de opleiding aan deze verder uit te bouwen. Dit zou zij kunnen doen door meer internationale stages, gastdocenten uit het buitenland en door via het landelijk platform contacten aan te gaan met andere TP-opleidingen die dit wel gelukt is.

Weging en Oordeel

Voldoet

De opleiding heeft een heldere visie op het beroep waartoe zij opleidt: zij streeft ernaar breed inzetbare toegepast psychologen op te leiden. Door de focus te leggen op beroepsrollen en bijbehorende competenties worden studenten niet zozeer voor een specifiek beroep in de geestelijke gezondheidszorg opgeleid maar kunnen zij als toegepast psychologen ook andere beroepsrollen vervullen. De beoogde leerresultaten sluiten adequaat aan op de Dublin descriptoren. Doordat deze leerresultaten daarnaast zijn gebaseerd op het Landelijk Opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie, stelt het panel vast dat ze inhoudelijk representatief en actueel zijn. De beoogde leerresultaten refereren niet expliciet aan de internationale dimensie van het vak. Het panel raadt de opleiding aan deze verder uit te bouwen.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

Programma

Structuur en samenhang

Het curriculum van de opleiding Toegepaste Psychologie is opgebouwd rond de uitvoering van praktijkgerichte opdrachten en projecten (de integrale leerlijn). De uitwerking van deze opdrachten vindt in de loop van het studieprogramma steeds meer plaats in de echte beroepspraktijk door middel van stages, projecten en het uiteindelijke afstuderen. De ervaringen die de student opdoet in de beroepspraktijk leiden tot de vorming van een helder beroepsbeeld op basis waarvan de student in het derde studiejaar een keuze maakt voor één van de aangeboden afstudeerrichtingen. In de modules wordt ingegaan op de onderliggende kennis- en vaardigheidsdomeinen (de conceptuele leerlijn en de leerlijn vaardigheden).

De opleiding TP is gericht op practice based en evidence based handelen. In de opleiding wordt veel aandacht besteed aan reflectie om het eigen handelen te evalueren, te expliciteren en betekenis te geven aan de handelingspraktijk. Dit vindt plaats binnen de lessen persoonlijke professionele ontwikkeling, gesprekstherapie, coaching, training en intervisie en richt zich naast het ontwikkelen van de beroepscompetenties op de vorming van een professionele identiteit. Om studenten te stimuleren in het ontwikkelen van een onderzoekende houding en daarin hun zelfvertrouwen te vergroten zijn onderzoeksvaardigheden en het kennis maken met gestandaardiseerde en gevalideerde methoden noodzakelijk. Het doel is dat studenten leren van onderzoek, leren over onderzoeken en leren door te onderzoeken. De opleiding heeft de keuze gemaakt om vanaf de propedeuse tot aan het afstuderen de aandacht voor training in het onderzoeksproces, onderzoeksmethoden en onderzoeksvaardigheden te integreren in het onderwijsprogramma.

De opleiding is opgebouwd uit de volgende vier fasen:

Jaar 1: Beroepsoriëntatie

Het propedeutisch jaar heeft de volgende functies: oriëntatie (op studie en beroep), selectie en verwijzing. De student maakt kennis met de opleiding en de beroepspraktijk in de volle breedte. Naast het curriculum, gebaseerd op vier leerlijnen (integrale leerlijn, conceptuele leerlijn, vaardigheden leerlijn en persoonlijk professionele ontwikkeling), is het persoonlijk studieplan leidend bij de (studie)activiteiten van elke student.

Jaar 2: Beroepsvorming

Binnen- en buitenschools leren worden bewust gecombineerd, gericht op verdere beroepsvorming. Gedurende het 2e studiejaar is de student drie dagen per week actief met lesactiviteiten en zelfstudie en twee dagen per week werkzaam binnen de beroepspraktijk (lintstage). Een optimale verbinding tussen het onderwijs en stage-ervaringen wordt aangebracht.

Jaar 3: Beroepsverdieping

Periode 9 en 10 worden binnenschools ingevuld. Periode 11 en 12 omvatten voor de voltijd opleiding een blokstage van 4 dagen per week. Vanaf periode 11 vindt tevens de start van de fase van beroepsspecialisatie plaats (zie jaar 4). De deeltijdopleiding voert de opdrachten van de stage uit binnen haar eigen relevante werkplek.

Jaar 4: *Beroepsspecialisatie*

De opleiding Toegepaste Psychologie kent drie uitstroomvarianten, elk gekoppeld aan een werkveld:

1. Arbeid & Organisatie (A&O);
2. Onderwijs & Ontwikkeling (O&O);
3. Zorg & Welzijn (Z&W).

Elke uitstroomvariant bestrijkt drie perioden (perioden 13 t/m 15) en wordt aangeboden in de vorm van een verdiepende minor, waarbij de student zich nader verdiept in een onderwerp. Elke minor omvat 25 EC. De student kan kiezen uit 3 verdiepende minoren, elk verbonden aan een specifieke uitstroomvariant.

Het afstuderen betreft de scriptie. De student laat door middel van een onder begeleiding uitgevoerd onderzoek naar een beroepsrelevant praktijkvraagstuk zien, zich de benodigde hbo-competenties eigen te hebben gemaakt.

Naarmate de opleiding vordert, wordt de student steeds meer voorbereid op het uitvoeren van taken op hbo-bachelorniveau.

Actualiteit

Het panel stelt op basis van (telefonische) gesprekken en diverse notulen vast dat de opleiding de actualiteit van het programma evident geborgd heeft via de werkveldcommissie. De werkveldcommissie dekt de drie werkvelden/afstudeerrichtingen van de opleiding af en geeft er blijk van voldoende zicht te hebben op actuele ontwikkelingen. Ook brengen docenten actuele ontwikkelingen in doordat zij met één been in het werkveld staan of hebben gestaan. Vanuit het professionele netwerk van docenten worden regelmatig professionals en cliënten benaderd om een gastles of college te geven. Ook heeft de opleiding plannen voor een eigen lectoraat/practoraat. Het panel raadt de opleiding aan zich verder te oriënteren op een lectoraat/practoraat, om zo wellicht de koppeling met de actualiteit en het onderzoek te kunnen leggen in het onderwijs.

Onderzoeksvaardigheden

Studenten TP werken aan hun onderzoeksvaardigheden in de modules 'Psychologisch onderzoek', 'Inleiding methoden van onderzoek', 'Methoden van onderzoek 1' en 'Methoden van onderzoek 2' en met de beroepsopdrachten of stage waarmee zij iedere periode afsluiten.

Ook leren de studenten via de scriptie, en de bijbehorende voorbereidende lessen, om zelfstandig praktijkgericht onderzoek uit te voeren. Uit de gesprekken met de docenten en de (telefonische) gesprekken met het werkveld blijkt dat de opleiding niet direct toegang heeft tot wetenschappelijke bronnen. De studenten worden wel goed getraind in het toepassen van protocollen en richtlijnen zo gaf het werkveld aan. Het panel vindt het raadzaam een eigen online omgeving te creëren met toegang tot wetenschappelijke bronnen, zodat de studenten beter gefaciliteerd worden in het doen van onderzoek.

Onder meer op basis van de module-handleidingen, constateert het panel dat de opleiding statistische vaardigheden van studenten een prominentere rol in het curriculum mag geven en in de beoordeling van opdrachten hier ook meer punten aan toe mag kennen.

Beroepsvaardigheden

Beroepsvaardigheden zijn herkenbaar in het programma belegd, zo constateert het panel. De studenten leren deze vaardigheden door aan het portfolio te werken, praktijkopdrachten te doen en door de rol van de stage binnen de voltijd opleiding en de rol van de werkplek voor de deeltijd studenten. Een voorbeeld van een praktijkopdracht is het oefenen van gesprekstechnieken die de studenten doen als onderdeel van de module 'Gesprekstechnieken' in jaar 1, 'Personal branding en presentatietechnieken' in jaar 2 en 'Psychologische gespreksvoering' in jaar 3 binnen de vaardigheden leerlijn. Intervisie en supervisie zijn een vast onderdeel van het programma en komen gedurende de gehele opleiding terug in de PPO-leerlijn.

Weging en Oordeel
Voldoet

Het programma voldoet op het punt van de inhoud aan de basiskwaliteit. Via de werkveldcommissie actualiseert de opleiding aantoonbaar haar programma. Onderzoeksvaardigheden en beroepsvaardigheden zijn daarnaast voldoende expliciet en herkenbaar in het programma belegd. Het panel stelt vast dat het programma past bij de beroepsoriëntatie en het bachelorniveau van de opleiding. De opleiding mag statistische vaardigheden een prominentere rol in het curriculum geven.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen

Op basis van een door de opleiding opgestelde dekkingsmatrix, concludeert het panel dat alle eindkwalificaties in het programma aan bod komen. Het curriculum is gebaseerd op een onderwijskundige visie die de beroepsbekwaamheid centraal stelt en het curriculum is uitgewerkt in een leerlijnenmodel. Iedere leerlijn kent een eigen leerdynamiek en is gericht op een aspect van de beroepsvorming van studenten. Zoals beschreven in standaard 1 heeft de opleiding TP het curriculum opgebouwd vanuit vier leerlijnen: conceptuele leerlijn, vaardigheden leerlijn, persoonlijke en professionele leerlijn, integrale leerlijn.

CONCEPTUELE LEERLIJN	- Brede kennisbasis vanuit de verschillende psychologische en andere (wetenschappelijke) disciplines.	INTEGRALE LEERLIJN	- Beroepsopdrachten en vraagstukken waarin onderzoeksvaardigheden zijn geïntegreerd.
VAARDIGHEDEN LEERLIJN	- Methoden en technieken van onderzoek.		- Stages of relevant werk.
PPO-LEERLIJN	- Kennis en vaardigheden op het gebied van onder andere gesprekstechnieken, coaching, training, methodisch werken, groepsdynamica.		- Minoren
	- Persoonlijk en professionele ontwikkeling en intervisie staat hier centraal.		- Uitvoeren van praktijkgericht onderzoek

Overzicht van de leerlijnen in het curriculum.

Conceptuele leerlijn:

In de brede conceptuele leerlijn wordt een brede kennisbasis gelegd vanuit de verschillende psychologische en andere (wetenschappelijke) disciplines. Zo krijgen de studenten het vak medische/neurologische psychologie. In dit vak leren de studenten over de effecten die bij veel ziektebeelden horen zoals stress, pijn en problemen bij slapen en bewegen. Studenten gaan aan de slag met een psycho educatie campagne. Bijvoorbeeld wat doet cortisol met je lichaam en verzin een psycho educatie voor de praktijk. Het panel is tevreden over het niveau wat betreft theorie en modellen, mede gebaseerd op de literatuur die gebruikt wordt binnen de leerlijn.

Vaardigheden leerlijn:

De vaardigheden leerlijn wordt gezien als de gereedschapskist van de TP. Zo krijgen de studenten binnen coaching in jaar 1 gesprekstraining (denk aan slecht nieuws gesprekken, adviserende gesprekken en feedback geven). In jaar 2 krijgen de studenten lessen coaching 1 en 2 (denk aan de fasen waaruit het coachgesprek bestaat en de methodieken van coaching). In jaar 3 staat het begeleiden van cliënten centraal en voeren de studenten binnen hun stage coachgesprekken en gaan ze zelf aan de slag als coach voor een eerstejaarsstudent TP. In de trainingslessen worden de student onderwezen op het gebied van hun trainerskwaliteiten, het uitvragen van de opdrachtgever, groepsdynamica, presentatievaardigheden, omgaan met weerstand en adviesvaardigheden.

Integrale leerlijn:

In de integrale leerlijn staan beroepsopdrachten en vraagstukken centraal gekoppeld aan de onderzoeksvaardigheden. De opleiding heeft geen toegang tot een test-o-theek en studenten maken gebruik van testen uit de praktijk van de docenten zelf. Studenten leren het toepassen van de testen nu in de praktijk. In de stage hebben zij voldoende tijd zich in een test te verdiepen en ermee te leren werken, zo geven de studenten zelf aan. Een voorbeeld welke door

een student tijdens het gesprek genoemd wordt is de MPO- en PO-test. Op de opleiding krijgen zij vaardigheden om de testen te lezen en analyseren.

In jaar 1 wordt vanuit beroepsopdrachten vormgegeven aan de conceptuele leerlijn, zo maken zij bijvoorbeeld een folder voor toekomstige studenten, beschrijven zij instrumenten die de TP'er heeft en een e-health product. In blok 3 van het eerste studiejaar starten de studenten met kwalitatief onderzoek in de praktijk en in blok 4 met hypothese toetsing. Het panel ziet dat de studenten door middel van waardevolle praktijkopdrachten en een opbouw van mini-theses en mini beroepsproducten hun kennis en kunde gaandeweg opbouwen naar bachelorniveau.

Persoonlijk professionele leerlijn (PPO):

De PPO-leerlijn wordt opgebouwd door de jaren heen en wordt gezien als de basis van de TP. Hier leren de studenten vanuit hun eigen referentiekader naar het beroep van Toegepast Psycholoog te kijken.

In jaar 1 wordt de basis gelegd voor de studiehouding van de student. In jaar 2 maken zij de vertaalslag naar de cliënt; 'Ik en de ander' staat hierbij centraal. Studenten werken themagericht aan onderwerpen als motivatie, integratie en weerslag. Deze thema's komen in de lessen aan bod en worden in de PPO verder uitgediept door middel van vragen als 'wat heb je in de les ervaren?' en 'hoe maak je de vertaalslag naar de praktijk?'. Het onderwijs in de PPO wordt steeds gekoppeld aan de integrale leerlijn. Vanaf de tweede helft van het eerste leerjaar wordt gestart met intervisie. Dit doen zij aan de hand van de incidentenmethode. Studenten van de VT en DT opleiding hebben wisselende ervaringen met intervisie. De VT studenten ervaringen strubbelingen, zij hebben nog geen vaste werkplek en vinden het lastig een casus in te brengen. Dit wordt voor hen gemakkelijker wanneer zij stages gaan lopen. De DT studenten ervaren de intervisie momenten juist als zeer waardevol. Zij zien verschillende disciplines die samen komen en wisselen ervaringen uit.

Binnen de PPO leerlijn krijgen de studenten per klas een PPO-coach toegewezen. Deze staat hen bij wanneer er vragen zijn met betrekking tot studievoortgang, persoonlijke vragen en feedback.

Onder bepaalde voorwaarden kunnen studenten binnen de verschillende leerlijnen hun eigen keuzes maken. Zo kunnen zij een presentatie of verslag zelf inrichten afhankelijk van hun eigen ambitie. Ook kiezen studenten zelf een minor, stage en afstudeerplek.

Internationalisering

Uit de scores van de NSE blijkt dat de opleiding onder het landelijk gemiddelde scoort op het vlak van internationalisering. De opleiding heeft hier al acties op ingezet. Zo heeft zij een beleidsstuk geschreven met betrekking tot internationalisering@home en zal de opleiding internationale oriëntatie en activiteiten formeel integreren in het curriculum zo bevestigt zij ook in het gesprek met het panel. Het panel heeft er vertrouwen in dat de opleiding het onderdeel internationalisering verder gaat uitbouwen en een sterkere positie zal geven binnen het curriculum.

Weging en Oordeel

Voldoet

De inhoud van het programma voldoet aan de basiskwaliteit. Op basis van de door de opleiding opgestelde dekkingsmatrix, concludeert het panel dat alle eindkwalificaties in het programma aan bod komen. Het curriculum is uitgewerkt met behulp van een leerlijnenmodel met ieder een eigen leerdynamiek en gericht op verschillende aspecten van de beroepsvorming van studenten. Onderzoeksvaardigheden zijn voldoende geborgd in de opdrachten. Studenten kunnen binnen bepaalde kaders hun eigen keuzes maken in de opleiding. Internationalisering mag sterker verankerd worden in het curriculum constateert het panel mede op basis van de NSE-score.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Bevindingen

Vormgeving van het programma

De opleiding geeft haar leeromgeving vorm op basis van pedagogische en didactische uitgangspunten. De opleiding draagt zorg voor een leerklimaat waarbij binding, betrokkenheid en inclusie centraal staan. De opleiding richt zich op vier vormen van leren passend bij de onderwijsvisie van de hogeschool die in de verschillende leerlijnen wordt gestimuleerd;

- Het informatieve leren richt zich op het aanreiken van kennis, inzichten en theoretische concepten.
- Het onderzoekend leren beoogt om vanuit een bepaald vraagstuk of probleem vragen te leren stellen, te analyseren, te beargumenteren en betekenis te geven aan data.
- Het ervaringsleren is gericht op de wisselwerking tussen het eigen gedrag en de beroepscontext, te leren door doen en reflectie.
- Het transformatie leren is gericht op de persoonsvorming van de student, het onderzoeken van verschillende handelingsperspectieven.

De opleiding hanteert hierbij diverse werkvormen in de verschillende modules met als doel bovenstaande leeropbrengsten te realiseren: werkcolleges, beroepsauthentieke opdrachten, bedrijfsbezoeken, excursies, kennisclips, peerfeedback, casuïstieken en onlinetools. In de diverse vaardigheidstrainingen worden de studenten actief aan het werk gezet.

De opleiding streeft naar *alignment* tussen competenties/kerntaken, leerdoelen, onderwijsinhoud, werkvorm en toets. Studenten participeren actief in het onderwijs en worden uitgedaagd zelf vorm te geven aan hun leerproces.

Het panel is van mening dat de opleiding dit goed vormgeeft. Ook de op de auditdag gesproken studenten zijn tevreden over de diverse werkvormen en de rol van de docent hierbij.

Weging en Oordeel

Voldoet

Het programma is dusdanig vormgegeven dat de studenten de beoogde leerresultaten kunnen behalen (helder didactisch concept, logische structuur en opbouw). De toegepaste didactiek en werkvormen sluiten aan op de onderwijsvisie van de hogeschool én de wijze waarop de beoogde leerresultaten zijn beschreven. Ook participeren studenten actief in het onderwijs en worden ze uitgedaagd zelf vorm te geven aan hun leerproces. De inrichting van de leeromgeving en de werkwijze van docenten bevorderen dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

Scholieren met een havo- of vwo-diploma zijn in principe toelaatbaar tot de opleiding. Ook studenten met een mbo-4 diploma zijn toelaatbaar tot de opleiding evenals studenten met een hbo- of wo-propedeuse, mits er geen deficiënties zijn. Studenten met een hbo-propedeuse kunnen de examencommissie verzoeken hen te plaatsen in een hoger studiejaar. Studenten die ouder zijn dan 21 jaar en niet over het benodigde diploma beschikken kunnen worden toegelaten wanneer zij slagen voor het 21+ toelatingsonderzoek. De opleiding beoogt per jaar maximaal 175 studenten aan te nemen en zo de kleinschaligheid te waarborgen.

Voorlichting

De opleiding hecht veel belang aan realistische voorlichting aan aankomende studenten. Alle toekomstige studenten worden op een adequate manier voorbereid op de opleiding. De opleiding zet diverse instrumenten in om een kwalitatief goede instroom te bevorderen. Zo is er informatie op de website en zijn er voorlichtings- en informatiedagen en -avonden. Ook is er de mogelijkheid tot proefstuderen en is er met iedere student een intakegesprek. Het doel van het intakegesprek is om de ambities van de student te leren kennen, de wederzijdse verwachtingen uit te spreken en het inventariseren van studieversterkende en belemmerende factoren die van belang kunnen zijn voor het studiesucces. Op basis van de uitkomsten van het intakegesprek hebben studenten een reële kijk op de opleiding, het onderwijsprogramma, de te verwachten studielast van de opleiding en wordt de student geadviseerd om wel of niet te starten met de opleiding. De studenten die het panel gesproken heeft beaamen dat zij voor de start van de opleiding op de hoogte waren van de verwachtingen, de eventuele studielast en het programma.

In het onderwijsprogramma van de propedeuse wordt in het kader van een optimale aansluiting in het eerste jaar specifiek aandacht besteed aan Nederlands, Engels en studievaardigheden. De module Nederlands is gericht op het oefenen van academische lees- en schrijfvaardigheden, de module Engels legt het accent op het gebruik van Engelstalige wetenschappelijke publicaties in onderzoek, verslaglegging en presentaties binnen het domein van de psychologie.

Samenwerking

Zoals eerder benoemd werkt de opleiding nauw samen met het DaVinci college. Een groot deel (ongeveer de helft) van de instroom van de opleiding komt dan ook vanuit het mbo4 van het DaVinci college. Om de instroom vanuit het mbo te versterken wil de opleiding een keuzedeel hbo ontwikkelen binnen het DaVinci college. HBO Drechtsteden heeft een soortgelijk keuzedeel ontwikkeld voor de opleiding ICT en gaat hier een week na de audit de pilot voor starten. Wanneer dit een succes blijkt te zijn zal in het studiejaar 2020-2021 ook het keuzedeel hbo voor het domein Zorg & Welzijn van start gaan.

Weging en Oordeel
Voldoet

De instroomeisen die de opleiding stelt aan haar toekomstige studenten zijn wat het panel betreft realistisch en sluiten aan bij de beoogde leerresultaten. De opleiding besteedt voldoende aandacht aan de 'matching' van geïnteresseerde studenten. Zij besteedt in het eerste jaar extra aandacht aan het oefenen van academische lees- en schrijfvaardigheden en heeft nauwe contacten met het mbo. Met deze inspanningen zorgt de opleiding ervoor dat het programma aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten en vice versa.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Kwalificaties

Het docententeam bestaat uit 23 docenten, die gezamenlijk 10,4 fte vertegenwoordigen. De docent-student ratio is 1:64,8, wat aan de hoge kant is in vergelijking met de gangbare normen in het hbo. De studentenaantallen zijn in korte tijd verdubbeld. Door deze groei in studentenaantallen is de opleiding nu ook bezig met uitbreiding van het docententeam. Echter vielen afgelopen studiejaar twee collega's uit door onvoorziene omstandigheden. De studenten hebben desondanks toch het gevoel dat de docenten dicht bij hen staan, voldoende tijd voor hen hebben en goed bereikbaar zijn.

Uit een door de opleiding verstrekt overzicht van kwalificaties van het docentencorps blijkt een dekking van deskundigheden die nodig is om het programma te verzorgen. Ruim 80% van de docenten heeft een masteropleiding afgerond. Uit de cv's blijkt dat de docenten diverse achtergronden hebben. Een aantal docenten heeft een afgeronde opleiding HBO Toegepaste Psychologie, maar ook de andere opleidingsachtergronden sluiten aan bij de vakken binnen de opleiding. Zo zijn er docenten die HBO Pedagogiek en WO Psychologie hebben gestudeerd, maar ook Engels, Economische Studies, Sociaal Psychiatrische Verpleegkunde en Arbeid en organisatiepsychologie. Met name de docenten die in de kernvakken doceren zijn sterk verbonden met het werkveld, doordat zij zelf nog deels werkzaam zijn in de praktijk en/of doordat zij intensieve contacten onderhouden met opdrachtgevers en stagebegeleiders. De studenten vinden het fijn dat zij gebruik kunnen maken van het uitgebreide netwerk van hun docenten.

De didactische kwaliteiten van de docenten zijn op orde. Docenten die in vast dienstverband worden aangenomen volgen een onderwijskundig traject op Hogeschool Leiden. De docenten volgen eveneens scholing op het gebied van toetsing; een deel van de docenten heeft recent hun BKE-traject afgerond, het andere deel is daar momenteel mee bezig. Enkele docenten hebben een SKE-training gevolgd. Uit de gesprekken met een aantal leden van het docententeam maakt het panel op dat zij voldoende in de gelegenheid worden gesteld zich verder te ontwikkelen. Wel mist het panel docenten op het gebied van arbeids- en organisatiepsychologie. Op dit moment is er één A&O psychologe in dienst van de opleiding. Deze lessen worden voornamelijk – zo geeft het docententeam aan – door freelancers gegeven. Juist door de relevante werkervaring van deze freelancers ontstaat er een mooie mix van disciplines binnen de psychologie.

Eigen didactische vaardigheden is bij externe docenten lastig te peilen. Zij worden de eerste periode goed begeleid. Ze hebben nauwe contacten met de vaste docententeam, hebben na 14 dagen een evaluatiemoment en er wordt feedback verzameld bij de studenten. Ook de externe docenten zelf ervaren de begeleidingsperiode als prettig verneemt het panel.

Ook op teamniveau vinden scholingstrajecten plaats. Zo vonden het afgelopen jaar meerdere trainingen (zoals ACT behandeling, systemisch werken, positieve psychologie en bezoek aan symposia), intervisie- en kalibratiebijeenkomsten plaats voor de docenten die betrokken zijn bij het afstuderen. Ook worden er teamdagen georganiseerd. Op deze dagen vindt kruisbestuiving plaats en brengen docenten dat wat zij geleerd hebben op trainingen weer in. Waar mogelijk

wordt dit ook in de lessen verwerkt. Bijvoorbeeld vanuit de training positieve psychologie zijn op de teamdag oefeningen gedaan waarbij posters gemaakt werden en is er een coachingsles aan besteed.

Ondanks dat er behoorlijk wat ontwikkelingen plaatsvinden binnen de opleiding, heeft het panel weinig of geen negatieve opmerkingen gehoord over de werkdruk. De docenten geven aan dat zij de kans krijgen om veel dingen te doen (onderwijsontwikkeling, onderzoek, scholing) en daar ook tijd voor toebedeeld krijgen. De werkdruk is niettemin aanzienlijk. Maar dat is geen taboe en kan gemakkelijk met de teamleider worden besproken, zo geven zij aan. Er is duidelijk aandacht voor de werkdruk, zo stelt het panel vast. En bovendien blijken de nadelen van een hoge werkdruk gecompenseerd te worden door het plezier en door de energie die docenten uit hun werk halen. Het managementteam van de opleiding roemt de betrokkenheid en ambitie van haar docenten. De individuele leden van het team ondersteunen elkaar en dragen de werklast met elkaar. Seniors brengen de rust en juniors de energie, zo geven zij aan.

Weging en Oordeel

Voldoet

Uit een door de opleiding verstrekt overzicht van kwalificaties van het docentencorps blijkt een dekking van deskundigheden die nodig is om het programma te verzorgen. Deze kwalificaties, en met name hun actuele vakkennis en wisselwerking met het werkveld blijken eveneens uit het docentengesprek tijdens de audit. De studenten bevestigen dit en zijn tevreden over hun didactische en coachende kwaliteiten. Het team beschikt over ruime praktijkervaring en een uitgebreid netwerk van partners en opdrachtgevers. Een aanzienlijk aantal docenten staat met één been in het werkveld en het effect hiervan is tastbaar in hun onderwijs. De docenten voelen zich verbonden aan de opleiding en halen, ondanks de aanzienlijke werkdruk, veel voldoening uit hun werk. Professionalisering gebeurt stelselmatig, zowel op individueel- als op groepsniveau.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Het onderwijs van de opleiding TP wordt verzorgd in een goed bereikbaar gebouw in het centrum van Dordrecht. In het gebouw worden eveneens opleidingen van Hogeschool InHolland en van de Christelijke Hogeschool Ede aangeboden. HBO Drechtsteden beschikt over twee verdiepingen en maakt waar nodig gebruik van leslokalen op de verdieping van Hogeschool Ede. Vanwege de toename van het aantal studenten worden verschillende hoorcolleges gegeven op het leerpark van het DaVinci college. Dit is voor de studenten op ongeveer tien minuten fietsafstand van het hoofdgebouw. Studenten vinden het fijn dat hoorcolleges op het DaVinci college worden gegeven. Zij beschikken over een mooi leerpark waar de studenten, naast de hoorcolleges die gegeven worden, gebruik van kunnen maken.

Voor de ondersteuning van het onderwijsproces (beschikbaarstelling content, inleverplatform opdrachten, medium t.b.v. communicatie studenten en docenten) wordt gebruik gemaakt van de elektronische leeromgeving It's Learning. De docenten hebben hierdoor een overzicht van vorderingen op het gebied van de ontwikkeling en resultaten van de studenten. Studenten kunnen gebruik maken van de ICT-voorzieningen op de hogeschool zelf en deze stellen studenten in staat om met elkaar samen te werken. Er zijn voldoende werkplekken voor zowel groepswork als voor individueel leren. De opleiding heeft op de locatie geen eigen bibliotheek. Daarom zijn er afspraken gemaakt met de gemeentelijke bibliotheek Dordrecht over het gebruik van hun faciliteiten. Zoals beschreven in standaard 3 beschikt de opleiding niet over een test-o-theek en maken de studenten gebruik van testen uit de praktijk van de docenten zelf. Studenten leren het toepassen van de testen in de praktijk. Daarnaast geven studenten ook zelf aan behoefte te hebben aan een online-bibliotheek van de hogeschool zelf en maken zij weinig tot geen gebruik van de gemeentelijke bibliotheek Dordrecht.

Weging en Oordeel Voldoet

De huisvesting en de beschikbare faciliteiten (apparatuur, wifi, kantine- en parkeer/ov-voorzieningen etc.) voldoen aan de basiskwaliteit en stellen studenten in staat de beoogde leerresultaten te realiseren. Er zijn voldoende werkplekken voor zowel groepswork als voor individueel leren. Door de groei van de opleiding maakt zij nu gebruik van verschillende leslocaties. Studenten zijn tevreden over deze locaties en maken graag gebruik van het leerpark op het DaVinci college.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Het persoonlijke karakter dat de opleiding nastreeft (zie standaard 1) komt met name tot uitdrukking in de begeleiding van studenten. Het programma kent een aparte Persoonlijke Professionele Ontwikkelingslijn (PPO). In het eerste jaar is PPO behoorlijk intensief. Studenten volgen coachingslessen. In het onderwijs én in de studieloopbaanbegeleiding staat de persoonlijke en professionele groei van de student centraal. Elke student heeft tijdens zijn studie een vaste coach, die hem begeleidt. Naarmate de studie vordert gaat de rol van de PPO-coach van begeleider over naar consultant/coach. Het is dan steeds meer aan de student zelf om waar nodig een gesprek met zijn begeleider te initiëren.

Vanaf jaar 2 krijgt de student, naast de PPO-lessen, een leercoach. Hierbij ervaart de student hoe het is om cliënt te zijn. De student komt in een praktijk waarin hij via individuele leercoaching een eigen vraag indient bij een Toegepast Psycholoog. Deze leert de student een eigen visie ontwikkelen en de student ervaart hoe het is begeleid te worden.

De studenten met wie het panel sprak zijn tevreden over de studiebegeleiding. Studenten vinden het fijn om op een persoonlijker level met de docenten om te gaan. Zij ervaren inderdaad dat de begeleiding afneemt, naarmate de studie vordert. Dat is niet verkeerd, vinden ze. "Het is hbo, dus eigen verantwoordelijkheid mag ook wel van studenten verwacht worden", zo vertellen zij het panel. Als tip zou één van de studenten de opleiding graag mee willen geven om in de studieloopbaanbegeleiding iets meer onderscheid te maken tussen jonge studenten en oudere (deeltijd)studenten en hierin meer maatwerk te leveren. Oudere studenten, die soms al een andere opleiding hebben afgerond en (daardoor) vaak beter weten wat ze willen, hebben qua PPO andere behoeften. Het panel begrijpt deze behoefte en vraagt de opleiding te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om hierin enigszins te differentiëren.

De opleiding hanteert een jaarlijks bindend studie advies. Het bindend studieadvies (BSA) wordt gebruikt om de studievoortgang van de studenten te monitoren. Het BSA is niet het moment dat de opleiding bepaalt of een student wel door kan gaan met de opleiding, maar dit is een moment waarop bekeken wordt of een student wel kan deelnemen aan een bepaalde toets. Aan enkele toetsen kan alleen worden deelgenomen mits een bepaalde voorgaande toets behaald is. De opleiding erkent de verwarrende naam, BSA, en denkt na over een nieuw te voeren term. Het panel raadt de opleiding aan het systeem van het BSA en de voorwaarden daarvoor nog eens goed te beschouwen en te actualiseren.

De (digitale) informatievoorziening aan studenten is op orde. De studiegidsen zijn per blok samengesteld en bevatten relevante informatie. De studiegidsen zijn digitaal beschikbaar voor studenten via It's Learning en FACT en bevatten informatie over de te realiseren leerdoelen, de onderwijseenheden, werkvormen, op te leveren producten, contacttijd, EC's per onderwijseenheid, toets(vorm)en, en ook de beoordelingsformulieren zijn opgenomen in de studiegids.

Weging en Oordeel
Voldoet

De studieloopbaanbegeleiding is bij de opleiding TP behoorlijk intensief binnen de PPO-lijn belegd. Studenten krijgen een PPO-coach, coachingslessen en een leercoach. Naarmate de opleiding vordert gaat de begeleiding over in coaching en komt de verantwoordelijkheid, zoals

dat hoort, meer bij de student zelf te liggen. De monitoring van studenten blijft echter onder de aandacht van de opleiding mede door het BSA. De informatievoorziening is op orde. Studenten beschikken tijdig over de benodigde informatie.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Op hogeschoolniveau is een kwaliteitszorgsystematiek ontwikkeld, die ook de opleiding TP toepast in haar onderwijspraktijk. Deze systematiek gaat uit van de onderwijscyclus en bestaat uit diverse instrumenten die zicht geven op de kwaliteit van het onderwijs en de mening van betrokkenen. Het optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs is bij HBO Drechtsteden een verantwoordelijkheid van iedereen. De grondhouding van elke medewerker is erop gericht om doelbewust en doelgericht stapsgewijs de kwaliteit te verbeteren van het onderwijsprogramma, de leeropbrengsten, de studentbetrokkenheid en het professioneel handelen van docenten en experts uit het werkveld. Dat vereist een open houding en de bereidheid om als professionele leergemeenschap te functioneren. De basis van het kwaliteitszorgsysteem van HBO Drechtsteden is verwoord in het HBO- Kwaliteitsbeleid, opgesteld in januari 2014. In de notitie Kwaliteitszorg 2.0 heeft HBO Drechtsteden in 2016 vervolgens geëxpliciteerd op welke kwaliteitsaspecten gestuurd wordt: het beoogde eindniveau, het gerealiseerde eindniveau, rendement, studenttevredenheid en medewerkerstevredenheid.

De opleiding voert o.a. evaluaties uit in relatie tot het onderwijsprogramma, studiebelasting, studierendement, de toetskwaliteit, organisatorische aspecten, beroepsrelevantie van de opleiding en de begeleiding in het leerproces van docenten. De opleidingscommissie (die zij als commerciële instelling niet hoeft te hebben) heeft hier ook een rol in die zij steeds sterker oppakt, zo hoort het panel. De opleiding zet de volgende evaluatiemethoden in:

- Het onderwijsprogramma (o.a. lesmateriaal, leeropbrengst en uitvoering) wordt in de eerste plaats (kwantitatief) geëvalueerd middels een vragenlijst (in te vullen door de studenten) aan het eind van de module. Van tevoren wordt bepaald welke modules in dat jaar worden geëvalueerd.
- Toetsen worden, voordat ze worden afgenomen, gescreend door de toetscommissie.
- De examinerator past de toets vervolgens aan. Periodiek worden de slagingspercentages van de toetsen bekeken en gedeeld in het periodieke en jaarlijkse evaluatierapport, die door de toetscommissie wordt gedeeld met de examencommissie en het management.
- De opleiding neemt deel aan het jaarlijkse landelijke NSE-onderzoek naar studenttevredenheid. De opleiding heeft streefdoelen geformuleerd voor de NSE.
- Meerdere keren per jaar wordt het beroepenveld gevraagd input te leveren op het bestaande curriculum en de plannen van de curriculumcommissie. Het opleidingsprofiel wordt hen eveneens voorgelegd en hen wordt gevraagd mee te kijken met de beoordeling van de beroepsproducten, met name het afstudeerproduct. Van de BVC- vergaderingen wordt een verslag gemaakt dat wordt gedeeld met de commissies en het team.

De opleiding werkt met veel informele overlegmomenten voor afstemming en verbetering van het onderwijsprogramma. De vier teamdagen per onderwijsperiode worden vooral ingezet voor evaluatie, doorontwikkeling en het uitwisselen van *good practices* op het gebied van onderwijs, begeleiding, onderzoek en toetsing. In haar zelfevaluatie geeft de opleiding aan de PDCA niet goed rond te maken en zij heeft hier inmiddels ook acties op ingezet. Het panel vindt de ingezette acties met betrekking tot integrale afstemming en sturing en cyclisch werken met de PDCA passend voor de opleiding TP. Overigens bleek uit de gesprekken met het docententeam dat de opleiding werkt aan het afmaken van de PDCA en dat dit mondeling ook vaak gebeurt, echter het op papier zetten van ingezette acties ontbreekt nog. De kwaliteitsgeest is sterk aanwezig merkt het panel op, ook ziet het panel dat de kwaliteitszorg niet officieel bij iemand is belegd en een taak is voor het voltallig personeel waardoor de focus ligt op onderwijs in plaats van op het vastleggen van afspraken.

Weging en Oordeel

Voldoet

Er is een kwaliteitszorgcyclus die stelselmatig wordt doorlopen. Alle relevante partijen, waaronder zeker ook de Opleidingscommissie, zijn betrokken bij de kwaliteitszorg en leveren daartoe input. De uitkomsten uit de kwaliteitszorgcyclus worden benut voor een verbeteragenda, deze dient echter beter aantoonbaar te worden gemaakt om de PDCA ook zichtbaar rond te maken. De opleiding heeft hiertoe al acties ingezet.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

HBO Drechtsteden heeft voor al haar opleidingen beleid met betrekking tot toetsing vastgesteld dat ook binnen de opleiding Toegepaste Psychologie wordt gehanteerd. Dit toetsbeleid is vastgesteld op 1 juli 2016. Aan elke onderwijsseenheid zijn leerdoelen gekoppeld, die in relatie zijn gebracht met de generieke HBO-competenties en de specifieke opleidingscompetenties. De criteria om het eindniveau van de bacheloropleiding te beoordelen zijn afgeleid van de Dublin descriptoren. Binnen de opleidingen wordt een onderscheid aangebracht in drie niveaus, die in de opeenvolgende fasen van de opleiding (propedeuse, hoofdfase en afstuderen) gerealiseerd moeten worden. In de onderwijsseenheden van de opleidingen is beschreven waar in het programma welke leerdoelen in een bepaalde vorm worden getoetst. De term 'toetscyclus' wordt gebruikt voor het proces van ontwerpen, samenstellen en afnemen, het nakijken van de toets, het analyseren (beoordelen) en sanctioneren of vaststellen van de toets (beslissen). De opleiding heeft diverse waarborgen ingebouwd die ervoor zorgen dat er op valide, betrouwbare en transparante wijze wordt getoetst.

Bij het ontwerpen van toetsen gaat het bij de opleiding TP om congruentie met het onderwijsconcept in het algemeen en met de geformuleerde leerdoelen in het bijzonder. Competentietoetsen worden vanwege hun integrale, vakoverstijgende karakter ontworpen door (multidisciplinaire) teams. Wanneer het gaat om vakgebonden toetsen ontwerpen meerdere vakdocenten de toetsen. De precieze inhoud van de toetsen wordt bepaald door de competenties, de daarvan afgeleide indicatoren en leerdoelen en het beheersingsniveau dat in een fase van de opleiding centraal staat. Bij de ontwikkeling van toetsen wordt gebruik gemaakt van een toetsmatrijs en bij de ontwikkeling van competentiegerichte toetsen en/of opdrachten maken de vakdocenten gebruik van een opdrachtenmatrijs. Docenten ontwikkelen gezamenlijk de toetsen en actualiseren, indien nodig, de criteria. Toetsen worden opgesteld op basis van het 'vier-ogen-principe'. Voordat wordt overgegaan tot beoordeling van werkstukken, wordt het ingeleverde materiaal m.b.v. het programma Ephorus gescreend op foutieve vormen van citeren en potentieel plagiaat.

Voor de borging en het vaststellen van de verschillende documenten en onderdelen van toetsing spelen de beroepenveldcommissie en de examencommissie een belangrijke rol. De opleiding is van mening dat het voor de kwaliteitsborging van de toetsen belangrijk is om de beroepenveldcommissie te betrekken bij de toetsen mede vanwege de authenticiteit en daarmee validiteit van de toetsing. Beoordelingscriteria zijn van tevoren eenduidig geformuleerd en afgeleid van de leerdoelen of competenties en hebben zowel betrekking op de inhoud als op het niveau.

Afstuderen

Het afstudeerprogramma bestaat uit drie elementen. De afstudeerfase start in het tweede semester van het derde studiejaar met de afsluitende stageperiode van 20 weken (24 EC), wordt vervolgd in de minor (25 EC) en afgesloten met het praktijkgerichte onderzoek (35 EC).

De eindproducten zijn gekoppeld aan de beroepscompetenties:

ONDERDEEL	EINDPRODUCTEN	BEROEPSCOMPETENTIES
Stage	<ul style="list-style-type: none"> - Werkveldverslag met een verantwoording van de tien geformuleerde leeropbrengsten, praktijkopdracht coaching en training en een reflectie. - Gespreksverslag praktijkdocent en student. 	<ul style="list-style-type: none"> Beoordelen van gedrag Beïnvloeden van gedrag Professioneel werken.
Minor Zorg & Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> - Eindverslag met een theoretische en conceptuele verantwoording. - Ontworpen en uitgevoerde training/methodiek/aanpak. - Presentatie van de resultaten en de uitvoering van de training. 	<ul style="list-style-type: none"> Beïnvloeden van gedrag Professioneel werken.
	<ul style="list-style-type: none"> - Verslag over de eindopdrachten in stage of assessment ten aanzien van het programma van POH/GGZ. 	<ul style="list-style-type: none"> Beoordelen van gedrag
Minor onderwijs & ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> - Adviesrapportage voor een externe opdrachtgever. - Ontworpen en uitgevoerde training/methodiek/aanpak. - Presentatie van de resultaten en de uitvoering van de training. 	<ul style="list-style-type: none"> Beïnvloeden van gedrag Professioneel werken.
	<ul style="list-style-type: none"> - Verslag over de eindopdrachten in stage of assessment ten aanzien van het programma van POH/GGZ. 	<ul style="list-style-type: none"> Beoordelen van gedrag
Minor Arbeid & Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> - HR beleidsrapportage. - Twee praktijkopdrachten casemanagement en loopbaanbegeleiding. - Opzetten en uitvoeren van een assessmentcenter. - Ontwerpen en uitvoeren van een training of teamdag. 	<ul style="list-style-type: none"> Beoordelen van gedrag Beïnvloeden van gedrag Professioneel werken.
Praktijkgericht onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> - Afstudeerscriptie/onderzoeksrapport. - Eindpresentatie met discussie. 	<ul style="list-style-type: none"> Praktijkgericht onderzoeken Professioneel werken

Tabel: Overzicht afstudeerprogramma

Binnen de afstudeerwerken wordt gebruik gemaakt van externe beoordelaars als tweede beoordelaar. De externe beoordelaars worden door de examencommissie als examinator aangewezen. De externe beoordelaars helpen bij het begeleiden en beoordelen. Vaak zijn de tweede beoordelaars werkzaam op een andere hogeschool en worden zij voor HBO Drechtsteden ook direct gebruikt als meetinstrument om te toetsen of zij erg afwijken van andere hogescholen. Studenten geven bij het panel ook aan duidelijk te weten waarop ze beoordeeld worden. Daarnaast krijgen ze via de online leeromgeving feedback aan de hand van de gevraagde criteria en kunnen ze met vragen omtrent de beoordeling terecht bij de docent.

Binnen de opleiding TP zijn ze bezig met vernieuwingen rondom het programma van afstuderen. Praktijkgericht onderzoek zal daarbij ondersteunend worden aan het beroepsproduct. Studenten zullen in het nieuwe programma een product ontwikkelen op basis van het onderzoek dat zij doen. Dit is nu nog geen onderdeel van het afstuderen. Toch zag het panel in de bekeken stukken al enkele beroepsproducten. Het panel moedigt de opleiding aan hier mee door te gaan en de ontwikkelingen in 'HBO-land' te volgen met betrekking tot beroepsproducten in de afstudeerfase en hoe praktijkgericht onderzoek hiervan deel kan uitmaken.

Examencommissie

De examencommissie vervult naast haar wettelijke rol als examencommissie ook de rol van toetscommissie. De examencommissie bekijkt steekproefsgewijs afstudeerwerken en kalibreert hierop. De examencommissie wijst de examinatoren aan op basis van vooraf vastgestelde criteria. Periodiek beoordeelt zij de kwaliteit van toetsing. Dankzij de nauwe samenwerking met het mbo kan de opleiding TP ook gebruik maken van de kwaliteitsborgingslag op het examineringsdeel die het mbo gemaakt heeft. Echter ziet de examencommissie vooral ook veel verschillen tussen het mbo en het hbo. Voor de opleiding TP is het op dit moment vooral van belang om het toetsprogramma te vernieuwen naar een programma met grotere eenheden. Zo geeft de opleiding aan dat groepsdynamica bijvoorbeeld kan worden verbonden aan de modules training 1 en 2 en ouderen psychologie kan worden afgetoetst met een beroepsopdracht of eindopdracht. Met name in de eerste twee jaar van de opleiding wordt er middels veel kleine toetsen van 1 tot 3 EC getoetst in plaats van eenheden van 5 EC. Het docententeam gaf in de gesprekken aan dat dit veel werkdruk veroorzaakt. Het panel raadt de opleiding aan te overwegen toetsen van 5 EC als standaard te hanteren.

Het panel heeft zelf enkele toetsen bekeken en komt tot de conclusie dat deze het juiste niveau representeren en passend zijn voor een opleiding Toegepaste Psychologie. Het panel zag daarnaast drie werkveldverslagen uit jaar 3, een minor opdracht Zorg en Welzijn met als onderwerp 'leven na kanker' en een minor opdracht A&O. Het panel vond deze werkveldverslagen van het juiste niveau.

Weging en Oordeel **Voldoet**

Het auditpanel heeft vastgesteld dat het toetsprogramma aansluit bij de geformuleerde leerdoelen, die zijn vormgegeven in de toetsmatrizen. De opleiding heeft diverse waarborgen ingebouwd die ervoor zorgen dat er op valide, betrouwbare en transparante wijze wordt getoetst. Het panel heeft een selectie toetsen ingezien en vond deze van voldoende niveau. De examencommissie vervult op adequate wijze haar taken en verantwoordelijkheden.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren

De vertegenwoordigers uit het werkveld met wie het panel sprak zijn over het algemeen positief over de studenten van de bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden. De studenten worden volgens hen gekenmerkt door daadkracht; ze krijgen zaken geregeld. Het niveau van een student is wel persoonsafhankelijk, zo geven zij aan. Sommige studenten zijn echt pareltjes, anderen moeten er harder aan trekken. De aansluiting van de opleiding op het werkveld is zeker wel adequaat, aldus de werkveldvertegenwoordigers aan. Ook de alumni zijn tevreden over de aansluiting van hun opleiding op de beroepspraktijk.

Eigen oordeel van het panel over het gerealiseerde niveau

Het panel heeft van vijftien studenten, afgestudeerd in 2015 t/m 2018, de afstudeerwerken (inclusief ingevulde beoordelingsformulieren) bestudeerd. Deze afstudeerwerken zijn geselecteerd aan de hand van een gestratificeerde steekproef. Alhoewel er wel enige discussie was over de hoogte van sommige cijfers, heeft het panel geconstateerd dat zij het algemene niveau van de afstudeerwerken aan de maat vindt. Bij een van de eindwerken had het panel wat vragen omtrent de beoordeling. In de toelichting van het eindwerk stond beschreven dat het onvoldoende was, toch was de student geslaagd. Bij navraag bleek dat de inhoud van de scriptie in orde was. Echter had de bewuste student onvoldoende beoordeling gekregen voor de vormvoorschriften. Na aanpassing van vormschriften en het verbeteren van verdere inhoud van de scriptie was dit voldoende en is de bewuste student afgestudeerd met een 7. Dit komt overeen met de beoordeling die het panel ook zou geven.

Het panel is van oordeel dat het basis niveau er zeker is en dat het nog versterkt kan worden door op een aantal punten inhoudelijke verdieping aan te brengen. Zo zou er meer diversiteit in vormen van onderzoek mogen zijn. Er zijn hele mooie vormen van onderzoek die meer passend zijn bij de HBO geschoolde TP, zoals actie onderzoek, observatiestudie, diepte-interviews, klanten-reizen in kaart brengen of focus groepen met experts. Studenten kiezen er niet voor omdat het arbeidsintensief is. Het uitvoeren van goed kwalitatief onderzoek is complex. Hierin heeft de student soms wel te maken met begrenzing door de opdrachtgever.

Daarnaast merkt het panel ook op dat er meer aandacht kan worden besteed aan de manier van verslaglegging van resultaten van kwalitatief onderzoek. Studenten kunnen meer aandacht besteden aan de 'themas' die uit de resultaten naar voren komen en hoe die te ordenen in bijvoorbeeld een tabel of figuur, zodat deze overzichtelijk weergegeven worden in de resultaten. Schrijfvaardigheid en vormgeving van de rapportages is ook een aandachtspunt. Het panel heeft producten gezien die nog een goede revisie van de Nederlandse taal en vormgeving behoeven.

Het ontwikkelingsstadium waarin de opleiding zich momenteel bevindt, is nog niet zodanig dat het panel in de huidige lichting/selectie van afstudeerwerken al de verandering naar het nieuwe eindwerk in het curriculum terugziet. Dat is logisch. Als punt van aandacht wil het panel de opleiding meegeven te bekijken of het mogelijk is te sturen op de vraagstellingen van de studenten en te bezien of deze in lijn zijn met het concept dat de opleiding wil neerzetten. Hiermee bedoelt het panel dat de afstudeerwerken meer verbonden kunnen worden aan de beroepspraktijk en het beroepsproduct. Het panel denkt dat het maken van een beroepsproduct beter past bij de visie van de opleiding. Kiest de opleiding daarvoor, dan is wel weer opnieuw

de borgingsvraag aan de orde. Op een andere manier het afstudeerproces inrichten, vraagt wellicht om een andere manier van kwaliteitsborging.

Weging en Oordeel
Voldoet

Op basis van de bestudeerde afstudeerwerken en de gevoerde gesprekken tijdens de audit, is het panel van oordeel dat de afgestudeerden van de opleiding Toegepaste Psychologie de beoogde leerresultaten behalen en klaar zijn om in de praktijk aan de slag te gaan.

De toegepaste beoordelingscriteria en -formulieren zijn adequaat en laten zien dat de studenten de beoogde leerresultaten hebben behaald.

De diversiteit in vormen van onderzoek verdient nog wat extra aandacht. Het panel is benieuwd naar de doorvertaling richting het nieuwe afstuderen. Het werkveld is tevreden over de kwaliteiten van de studenten en waarderen hen met name om hun daadkrachtige houding.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel trof een opleiding 'die aan zichzelf werkt'. Het team heeft de afgelopen periode met elkaar en met het werkveld, nagedacht over de richting die het op wil. De uitwerking hiervan wordt momenteel uitgerold en biedt een mooi perspectief naar de toekomst. Het docententeam werkt hard en met enthousiasme aan het geven en ontwikkelen van onderwijs. Het panel moedigt het team aan hier gestaag mee verder te gaan. Het toetsprogramma is adequaat en de eindwerken getuigen van hbo-bachelorniveau.

Gegeven het feit dat het panel de standaarden 1 tot en met 11 als 'voldoet' kwalificeert, komt het panel op basis van de beslisregels voor de Uitgebreide Opleidingsbeoordeling van de NVAO voor de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden als geheel tot het eindoordeel 'positief'.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden te continueren.

6. AANBEVELINGEN

- Het panel raadt de opleiding aan het kwaliteitszorgsysteem meer structureel te borgen door bijvoorbeeld een kwaliteitscoördinator aan te stellen, zodat die centraal bijhoudt of de inspanningen worden opgevolgd.
- Het panel raadt de opleiding aan het toetsprogramma te herzien en de kleine deeleenheden plaats te laten maken voor grotere eenheden van tenminste 5 EC.
- Het panel raadt de opleiding aan zich verder te oriënteren op een lectoraat/practoraat, om zo wellicht de koppeling met de actualiteit en het onderzoek te kunnen leggen.
- Het panel raadt de opleiding aan meer diversiteit in vormen van onderzoek te stimuleren bij de studenten passend bij de HBO-geschoolde TP'er.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool HBO Drechtsteden hbo- bacheloropleiding Toegepaste Psychologie voltijd / deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	v
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	v
Standaard 3. Inhoud programma	v
Standaard 4. Vormgeving programma	v
Standaard 5. Aansluiting programma	v
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	v
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	v
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	v
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	v
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	v
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	v
Algemeen eindoordeel	p

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

**Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v.
hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie – Hogeschool HBO Drechtsteden**

Programma visitatie Toegepaste Psychologie HBO Drechtsteden, d.d. 23 januari 2020.

Overzicht panelleden	
Naam	Rol
De heer W.L.M. Blomen	Voorzitter
De heer dr. B. Steunenbergh	Lid
Mevrouw E. Florin	Lid
De heer J. Houdijk	Studentlid
Mevrouw A.M.G. Looijenstein	Secretaris

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
08.30 – 08.45	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.45 – 09.15	Vooroverleg auditpanel	- Vooroverleg
09.15 – 10.00	Opleidingsmanagement - vijf personen	- Positionering & profilering - Ambities en eigen inkleuring opleiding - Personeel - Voorzieningen
10.00 – 10.15	Pauze / Intern overleg auditpanel	- Intern overleg - Bestudering documenten ter inzage
10.15 – 11.00	Interactieve gespreksronde met presentaties docenten leerlijnen + onderzoek - vier docenten	- Curriculum (overview) en samenhang in het onderwijsprogramma - Stage - Minoren - Praktijkgericht onderzoek
11.00 – 11.15	Intern overleg; verzamelen van de bevindingen van iedere auditor uit de verschillende gesprekken in de interactieve gespreksronde.	-Intern overleg -Bestudering documenten ter inzage
11.15 – 12.00	Gespreksronde met docenten - acht docenten	- Pedagogische en didactische aanpak - Studiebegeleiding - Toetsen en beoordelen - Borging hbo-niveau - Relatie docenten met het beroepenveld
12.00– 1300	Lunch auditpanel + materiaalinzage	- Intern overleg - Bestudering documenten ter inzage
13.00 – 13.30	Beleid en kwaliteitszorg - drie personen	- Onderwijsvisie en beleid - Vormgeving kwaliteitszorg - Verbeteracties

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
13.30 – 14.15	Studenten VT en DT - Student (jaar 1) - Student (jaar 2) - Student (jaar 3) - Student (jaar 4)	- Kwaliteit onderwijsprogramma - Studeerbaarheid / studiebegeleiding - Kwaliteit docenten - Opleidingsspecifieke voorzieningen - Toetsen en beoordelen
14.15 – 14.30	Pauze / Intern overleg auditpanel	- Intern overleg - Bestudering documenten ter inzage
14.30 – 15.00	Examencommissie - vier personen	- Bevoegdheden, taken en rollen - Relatie tot het management - Kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - Kwaliteitsborging afstuderen
15.00 – 15.45	Beroepenveldcommissie + alumni - vier leden BVD - drie alumni	- Actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - Wensen vanuit het werkveld - Eigen inkleuring opleiding - Stage en begeleiding - Onderzoekscapient - Gerealiseerd eindniveau
15.45 – 16.00	Pauze / Intern overleg auditpanel	- Intern overleg - Bestudering documenten ter inzage - Bepalen pending issues
16.00 – 16.30	Pending issues	
16.30 – 17.15	Intern overleg auditpanel	- Bepaling voorlopige beoordeling
17.15 – 18.00	Terugkoppeling	

In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende (voltijd en deeltijd) opleiding(en) is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2018.

Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de (voltijd/ deeltijd) variant(en).

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

De bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van HBO Drechtsteden maakt geen deel uit van een visitatiegroep. Haar aanvraag om als unieke opleiding in het visitatierooster te worden opgenomen is door de NVAO goedgekeurd.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief** indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief onder voorwaarden** indien standaard 1 voldoet en maximaal vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **negatief** indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- op een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Rapport Zelfevaluatie Toegepaste Psychologie
- Competenties en indicatoren Toegepaste Psychologie
- Toetsbeleid HBO Drechtsteden
- Toetsprogramma
- Curriculum TP
- Dekkingsmatrix competenties
- Eindkwalificaties beroepscompetenties
- Handleiding afstuderen 2019-2020
- Kwaliteitszorg HBO Drechtsteden 2.0
- Notitie praktijkgericht onderzoek TP
- Onderwijsvisie
- Reglement Beroepenveldcommissie HBO Drechtsteden
- Reglement Opleidingscommissie
- Studiegids TP 2019-2020
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER 2019-2020 TP
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 16 december 2019 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Toegepaste Psychologie HBO Drechtsteden, onder het nummer 008956.

Naam visitatiegroep:	n.v.t.
----------------------	--------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Dhr. W.L.M. Blomen	De heer Blomen is zelfstandig adviseur strategie en kwaliteit en auditor in uiteenlopende kwaliteitskaders.
Dhr. dr. B. Steunenber	De heer Steunenber is hogeschoolhoofddocent aan de hbo-bacheloropleiding Management in de Zorg (Hogeschool Utrecht) en onderzoeker bij het Lectoraat Innovatie van Zorgprocessen in de Farmacie.
Mw. E. Florin	Mevrouw Florin is arbeidspsychologe en was tot 2015 lector aan Thomas More hogeschool en is nu freelance coach en trainer.
Dhr. J. Houdijk	De heer Houdijk is student B Toegepaste Psychologie deeltijd aan Saxion Hogeschool.
Mw. A.M.G. Looijenstein BA	Mevrouw Looijenstein is NVAO getraind secretaris en werkzaam bij Hobéon.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl